SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 60. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 1, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го КВІТНЯ 1989 Ч. 60. РІК XCVI.

2,000 УКРАЇНЦІВ ЧЕКАЮТЬ В РИМІ НА ДОЗВІЛ В'ЇЗДУ ДО ЗСА

Клівленд. — Як інформує Мирослава Оришкевич, відома із своєї харитативної громадської діяльности, під цю пору в Римі перебуває понад 2,000 українців-п'ятидесятників, які виїхали із СССР на постійне перебування на Заході. Щоб могли вони однак дістатися до ЗСА треба для кожної родини окремий офіційний визов і тут саме потрібна негайна поміч української спільноти. Більшість з родин, що чекають в Італії на виїзд до ЗСА, походить із Тернопільщини, Львівщини, Наддніпрянщини і Волині.

В останньому тижні до Клівленду приїхала одна українська родина і нею заопікувалися місцеві українці, підшукавши мешкання, працю, а дітей віддали на науку до „Рідної Школи".

В більшості українські родини складаються з добрих ремісників, є незвичайно роботящі та мають багато дітей.

Для зацікавлених М. Оришкевич подає свій домашній телефон, де з нею можна вечорами сконтактуватись: (216) 842-5289.

Родина Воскобійників створила Центр Українських Студій в Пенн Стейт університеті

Христина Пасічник, голова Українського Клюбу в Пенн Стейт університеті, передає книжку про університет Юрієві Воскобійникові, як признання за щедрий дар родини.

Юніверзиті Парк, Па. (Б. Г.). — Як інформує журнал „Пенн Стейт Нюз" з датою весни 1989 року, в обширній статті п. н. „Засновано Фонд Українських Студій", відомий український будівничий і громадянин Олександер Воскобійник і його дружина Олена подарували університетові 100,000 дол. на створення Українського Студійного Центру при Пенн стейт університеті. Цей дар зможе удержати професорський факультет українських студій у славістичному відділі, наукові досліди, поїздки та гостинні виступи професорів.

О. і О. Воскобійники та їхні діти Юрій і Ніна Воскобійники надіються, що їхній великий грошовий дар спонукає інших українців додати до цього фонду стільки гроша, щоб можна тримати постійну професуру. Як досі, додав до того фонду Крайовий фонд для гуманітарних наук ще 33,333 дол.

Українська спільнота повинна використати якнайкраще цей гарний почин одної української родини і створити на Пенн Стейт університеті поважний український науковий центр. Уже там розпочав працю проф. Михайло, який дістав в тій цілі запрошення від університету.

ЗБОРИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Дирекція Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" повідомляє, що Річні загальні збори членів відбудуться у неділю, 2-го квітня ц.р., в залі Українського Освітньо-Культурного Центру, 700 Сідар Ровд. Початок зборів о год. 2-ій по полудні, а реєстрація, до якої буде потрібно членські книжечки розпічнеться, вже о год. 1-ій по полудні.

СССР затурбований долею військовополонених в Афганістані

Кабуль, Афганістан. — У статті з афганської столиці кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Джан Бирнс пише, що через шість тижнів після відходу з Афганістану Совєтський Союз серйозно стурбований долею своїх вояків, які опинилися в полоні у муджагедінів.

СССР твердить, що за роки війни в Афганістані 313 совєтських вояків пропали безвісти. Співробітники совєтської амбасади в Кабулі вважають, що від 100 до 200 пропалих безвісти живі і перебувають у полоні або в самому Афганістані, або в таборах муджагедінів та території Пакістану та Ірану.

„Для нас нема важливішого завдання, ніж добитися їх звільнення", — зауважив американському журналістові совєтський дипломат. Говорячи про пропалих безвісти, високопоставлений совєтський дипломат використав у розмові з Бирнсом американський термін „МІА", який означає „пропалий безвісти". Кореспондент „Ню Йорк Таймс" звертає увагу на цю особливість. Але він звертає увагу і на інше: взявши на озброєння термінологію, якою користуються американці, переважно говорячи про свої втрати у В'єтнамі, совєтсь-

(Закінчення на стор. 3)

„ПРАВДА" КРИТИКУЄ ЕСТОНСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Москва. — Газета „Правда", орган ЦК КПСС, надрукувала у числі з 26-го березня статтю, у якій критикує естонських комуністів за те, що вони, в обличчі націоналістичних активностей, заховувались дуже пасивно, а деякі навіть сприяли цій антидержавній роботі підривних сил, які дуже часто стояли на службі ворожих до СССР імперіялістичних держав.

Робляться заходи, — пишеться у статті совєтської газети, — щоб понизити комуністичну партію і сказати населенню, що вона (компартія) є тільки одною із політичних партій в республіці, яка, нібито тратить престиж в народі". „Правда" обвинувачує Народний фронт Естонії, що він зумисно шукає конфронтації з таким же республіканським фронтом, який об'єднує у своїх рядах усіх громадян республіки, не зважаючи на національну приналежність. Замість того, щоб поцікавитись більше про економічні справи і про підвищення життєвого рівня населення, Народний фронт підтримує націоналістів, ображує почування інших і входить з ними у конфлікт", — каже „Правда", натякаючи мабуть на конфлікт Народного фронту з росіянами, які в останньому часі дуже зактивізувались, правдоподібно з підтримкою Москви і КҐБ, влаштовуючи навіть маніфестації і багатолюдні зібрання, до участи у яких вони заставляють усіх неестонців і шкільну неестонську молодь.

Як відомо, в Естонській СССР до влади прийшли чимало інших, молодших людей, а Верховна рада республіки прийняла декілька сприємливих Народному рухові законів і проти цих заходів місцеві москалі також протестують, бо вони у своїй імперіялістичній психіці навіть не можуть собі уявити, що їм, при змінених обставинах, треба вчитися естонської мови, а їхні діти ходитимуть до шкіл з естонської мовою навчання.

Не зважаючи на статтю у „Правді", кандидат у члени Політбюра Юрій Маслюков заявив, що приготовляється новий закон про передачу контролі над легкою індустрією в руки республіканських керівників. Москва залишає за собою право контролювати повністю тяжку індустрію, енерґетику і військовий сектор. Одним словом, Маслюков обіцяє більшу автономну свободу для республіканських урядів, які, після прийняття нового закону, контролюватимуть багатьма ділянками життя.

Совєтський сателіт втратив зв'язок з Землею

Москва. — Інформаційне агентство ТАСС повідомило у вівторок, 28-го березня, що совєтський апарат „Фобос-2" втратив зв'язок з Землею в понеділок після виконання серії маневрів у космосі. Апарат призначено для вивчення малої плянети Фобос, яка є супутником Марса. У програмі передбачалась висадка на поверхню плянети невеликого модуля з дослідницькими приладами 9 квітня цього року.

Як повідомляє ТАСС, „група фахівців з наземного центру керівництва полетом не зуміла поновити зв'язок з сателітом".

Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" відзначає, що совєтська космічна програма втратила мільйони долярів також і минулого року, коли з-під контролю вийшов автоматичний космічний апарат „Фобос-1". Причиною виявилась помилка наземного оператора, котрий послав неправильну команду. Якщо зв'язок з апаратом не буде відновлено, то програма вивчення плянети Фобос провалиться.

Відомо, що наприкінці минулого року вийшов з ладу основний радіопередавач і з того часу зв'язок зі Землею відбувався за допомогою малопотужного запасового апарату.

Совєтський центр керівництва полетом апарату „Фобос-2" мав перевести його на фінальну орбіту і вже звідти опустити на поверхню малої плянети спеціяльний модуль з приладами. Можливо, радіозв'язок втрачено у зв'язку з цими маневруваннями, в ході яких апарат наближається досить близько до поверхні плянети.

Пластунки з Нюарку зробили подвійне добре діло

Пластунки з Нюарку продають історію України О. Субтельного.

Нюарк, Н.Дж. — Молоді пластунки із 44-го Куреня ім. Оксани Джиджори в Нюарку рішили перевести в практиці подвійне добре діло.

Вони взялися до продажу широковідомої тепер історії України в англійській мові пера молодого українського науковця і пластуна проф. Ореста Субтельного і відсоток, який їм залишився, разом із доходом з різдвяного ярмарку рішили передати на оборону Івана Дем'янюка у сумі 400 дол. При тому вони написали гарного і теплого листа до І. Дем'янюка, під яким всі підписалися, разом із курінною пл. розв. Христиною Рак-Бравн і писарем пл. уч. Адріяною Гельбіґ.

Цей гарний почин пластунок може бути прикладом для інших, а їхній лист напевно зворушить так родину Дем'янюка, як і його самого.

ДОПОВІДЬ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н.Й. (ВЮП). — Управа 11-го Відділу ООЧСУ повідомила українське громадянство Йонкерсу і околиці, що в п'ятницю 7-го квітня ц.р., о год. 7:30 вечора, у залі Спілки Української Молоді, 301 Палісайд авеню відбудеться доповідь ред. Василя Пасічняка про „Значіння патріярхату для українського народу". Після доповіді питання і дискусія. Вступ вільний.

Надходять нові дані про вибори в СССР

Москва. — У Совєтському Союзі триває „оброблення" підсумків виборів на З'їзд народних депутатів, що відбулися минулої неділі. Газети продовжують публікувати нові дані, хоч остаточні підсумки будуть підведені лише за кілька днів.

Пресове аґентство ТАСС повідомило, що в тих округах, де ні одному кандидатові не вдалося зібрати необхідної більшости голосів, будуть проведені повторні вибори. Це стосується і тих виборчих округів, у яких був висунений всього один кандидат, який виступав, таким чином, без суперників, але не отримав 50 відсотків голосів.

Всього по країні виявилося 275 таких округів. У 199 з них, де виступало по два кандидати, повторні вибори будуть проведені 14-го травня. У тих 76 округах, де було висунуто по три і більше кандидатів, перевибори призначені ма 2-го або 9-го квітня. Тут виборці повинні будуть висказатися у підтримку одного з двох кандидатів, які отримали найбільшу кількість голосів минулої неділі.

У середу аґентство ТАСС опублікувало перший повний звіт про сенсаційний провал у виборах ставленика совєтської партійної номенклятури, кандидата у члени Політбюра ЦК КПСС і голови ленінградських комуністів 59-річного Юрія Соловьова, який сам один був у списку кандидатів в одній з округ у Ленінграді і все таки не дістав потрібної кількости голосів. Оголошено, що за Соловьова було понад 44 відсотки бальотів — на 6 відсотків менше необхідного мінімуму. Крім Соловьова у Ленінграді потерпіли поразку ще 11 „офіційних" кандидатів.

У розмові з кореспондентом ТАСС голова ленінградського міського виконавчого комітету Володимир Ходирєв висловив здогад, що причина поразки партійних кандидатів у тому, що населення було „погано інформоване" про діяльність кожного з них і, голосуючи проти, „керувалися чутками і сплетнями".

Надійшли повідомлення про підсумки виборів у Білорусії і Вірменії — двох республіках, де останнім часом спостерігається особливе напруження. Згідно з повідомленням газети „Правда", поразку у виборах потерпіли перший секретар Мінського міського комітету партії В. Галко і перший заступник голови Ради міністрів Білорусії Ю. Хусаїнов. Виборці також відкинули кандидатури перших секретарів Гомельського і Могильовського обкомів партії. Кореспондент Ассошіейтед Пресс зауважує, що саме ці дві області Білорусії сильніше від інших постраждали від наслідків катастрофи на Чорнобильській атомній електростанції у 1986 році.

У Вірменії була відзначена надзвичайно низька активність виборів: якщо в цілому по країні кількість тих, які прийшли на виборчі дільниці, досягла 85-95 відсотків, то у Вірменії їх виявилося всього коло 75 відсотків, а в Єревані ще менше — лише 53 відсотки.

У СВІТІ

КОРЕСПОНДЕНТИ ПОВІДОМИЛИ з Франкфурту в Західній Німеччині, що два мадяри, прізвища яких поліція не виявила, захопили мадярський пасажирський літак типу „ТУ-154" і заставили обслугу, зокрема летунів, приземлитися у Західній Німеччині. Захоплювачі літака намагалися з якоюсь метою нав'язати зв'язок з командуванням американської армії у ФНР, але американці відмовились від посередництва. Після звільнення обслуги і 10-ох пасажирів захоплювачі здались у руки військовій поліції.

В АНКАРІ, ТУРЕЧЧИНА, відбулась стрілянина у приміщенні турецького парляменту і поранили тяжко одного з парляментаристів з опозиційної партії Абдурезака Чейлана. Покищо невідомо, хто властиво стріляв в нього і з якої причини. Є свідки, які кажуть, що бачили парляментариста Індріса Арікана з пістолею в руках, але він заперечує, що стріляв в Чейлана. Поліція здогадується, що жадних терористів в приміщенні парляменту не було, а стрілянину розпочали між собою трьох парляментаристів. Західні аґентства повідомили пізніше, що смертельно поранений Чейлан помер після операції.

У ПІВДЕННІЙ ЧАСТИНІ ЛИВАНУ ситуація знову погіршилася, а навіть стала небезпечною. Речники ливанського уряду кажуть, що палестинці підклали і зірвали великої розривної сили бомбу у приміщенні, що ним користувалася ізраїльська армія і південно-ливанська міліція, переважно християнська. Вбитих не було, але бомба поранила тяжко двох міліціонерів, знищила приміщення і панцерний військовий автомобіль. Головне командування ізраїльської армії повідомило про більшу концентрацію палестинських військових частин на півночі від так званої зони безпеки.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ ІЗРАЇЛЯ Їцак Рабін, виступаючи у парляменті закликав парляментаристів зліквідувати закон про масову висилку палестинців з Ізраїля, яка викликає не тільки спротив арабського населення, але також міжнародної спільноти. Заяву Рабіна спровокував член парляменту від скрайньо-правої партії, який вимагав висилати кожного палестинця, що його працівники державної служби безпеки підозрівають в терористичній діяльности. Рабін думає, що підозріння не є ще вистачальним доказом, бо людині треба доказати судово, що вона займається нелеґальною діяльністю. Досі Ізраїль „видворив" 4,000 арабів, а в тюрмах перебуває ще 6,800 палестинців, які чекають на вирішення їхньої справи.

У ГРЕЦІЇ ПЕРЕБУВАЄ палестинський терорист Мохаммед Рашід, якого Уряд З'єднаних Стейтів Америки обвинувачує в захопленні американського пасажирського літака повітряної лінії „Пен-Амерікан" в 1982 році. Згідно з грецькими законами верховний суд Греції немає права розглядати прохання про видачу злочинців закордонним країнам поки терорист не відбув покараня в Греції. Але Греція взагалі відмовляється співпрацювати в ділянці поборення міжнародного тероризму.

ГАТА КАМСЬКИЙ, 14-РІЧНИЙ ШАХІСТ, і його батько Рустам, які приїхали до З'єднаних Стейтів недавно і відбували змагання з американськими шахістами того ж віку, вирішили не повертатися до Совєтського Союзу і попросили політичного азилю в Америці. Батько і син перебували в Ню Йорку у готелі Пента де відбувалися змагання шахістів. У вівторок, 28-го березня ц.р., Г. Камський і його батько зустрінулись з представником ФБІ і після розмови перенеслися жити на засекречене помешкання, яке знаходиться під наглядом працівників цієї американської розвідчої інституції.

РОЗГЛЯНУТЬ СПРАВУ ПСИХІЯТРІВ СССР

Вашінґтон. — Екзекутивний комітет Світової психіятричної асоціяції погодився поставити у програму світового з'їзду психіятрів, який в цьому році відбудеться в жовтні у столиці Греції Атенах, справу про прийняття СССР в членство. Треба сподіватися, що проти пропозиції Екзекутивного комітету буде голосувати чимало держав, які вважають, що Совєтський Союз, зокрема його органи державної безпеки, використовує далі психіятричну науку і психіятричні заведення для політичних цілей і ламання спротиву політичних в'язнів.

Екзекутивний комітет Світової психіятричної асоціяції, у числі шість членів, засідав у Ґренаді в Еспанії. Під час голосування над справою поновного прийняття в членство СССР голосували чотири члени за, а два проти. Очевидно рішення Екзекутивного комітету є тільки пропозицією, яку мусять схвалити делеґати членських держав вже в першому дні з'їзду і щойно тоді цю, пропозицію можна буде вважати за справу, яка буде обговорюватися на пленарній сесії з'їзду.

Вже сама пропозиція про перегляд членства СССР відновила частинно довір'я до совєтської психіятрії. Очевидно, комуно-московським імперіялістам дуже залежить на тому, щоб справу повного прийняття СССР в членство Світової психіятричної асоціяції полагодити ще перед заплянованою конференцією у справах прав людини, яка тим разом відбуватиметься виїмково в Москві в 1991 році і то тільки тому, що совєтський керівник Міхаїл Ґорбачов, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, започаткував нову політику гласности і перебудови, звільнивши при тому з тюрем і концтаборів чимале число політичних в'язнів, серед них кільканадцятьох українських активістів. У згаданій конференції братимуть участь представники З'єднаних Стейтів Америки, Канади і 33-ох европейських країн, сиґнаторів Гельсінкських угод.

Мелвін Сабшин, медичний директор Американської психіятричної асоціяції і член Світової асоціяції психіятрів, заявив, що американська асоціяція опублікує незабаром своє власне становище до цієї справи, тим більше, що делеґація американських психіятрів відвідувала недавно деякі совєтські психіятричні заведення. Вони ствердили, що також із совєтських психіятричних шпиталів були звільнені здорові люди, які перебували там не з причин хвороби, але на зарядження КҐБ. І в цій ділянці, говориться у звіті американських психіятрів, Совєтський Союз вніс деякі позитивні зміни.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНА ЛАВА ПРИСЯЖНИХ оскаржила Майкела Мілкена в переступлені федеральних законів про побічні заробітки на нюйоркській біржі. Прокуратори заявили, що вони старатимуться в першу чергу добитися фінансового покарання обвинувачених у висоті 1.8 біл. дол. М. Мілкен та його два спільники сказали, що вони не почуваються до вини бо їхні вчинки були леґальними. Два інші оскаржені — це брат М. Мілкена, Ловелл і Брус Нюберґ, колишній торгівець рисковними цінними паперами високих прибутків. Всі вони колишні працівники фінансової фірми Дрексел Бирнгам Ламбер Інк.

ПЕРШИМ СПОРТОВЦЕМ ЗІ СССР, якому дозволено грати в професійній дружині Північної Америки це Сергей Прякін, 25-літній гокеїст, що вже чотири роки грав на правому крилі всесоюзної гокейової дружини СССР. Він підписав контракт з калґарівською гокейовою дружиною „Флеймс", що є членом Національної гокейової ліги. Подробиць контракту покищо не опубліковано. Інший відомий гокеїст з тої ж всесоюзною дружини В'ячеслав Фетісов, про чий дозвіл вже від 1988 року старається гокейова дружина Ню Джерзі „Девілс", ніяк не можуть отримати дозволу від совєтських властей на підписання контракту з ним.

ЗІЗНАЮЧИ НА РОЗПРАВІ підполковника Олівера Норта, колишній генеральний прокурор ЗСА Едвин Міз розказав про те, що в приватних розмовах найближчі співробітники тодішнього президента Роналда Реґена журилися тим, що коли невдасться направити політичної шкоди зробленої виявленням того, що продавалося в таємниці зброю Іранові а приходи з продажу йшли на допомогу нікараґуанським повстанцям, то Президент може бути поставлений під суд. Е. Міз також зізнавав, що тодішний президент Р. Реґен таки не знав нічого про спрямовання прибутків з продажу зброї Іранові на допомогу нікараґуанським повстанцям аж поки не почали цю справу розліджувати. Одначе на це твердження Е. Міза бракує відповідних документів, які це потвердили б, бо багато документів було знищено підполковником О. Нортом та іншими урядовцями.

ФЕДЕРАЛЬНІ ЧИННИКИ законопорядку заявили, що у вівторок, 28-го березня, розкрили найбільшу досі в історії секретної служби ЗСА шайку підроблюбачів фальшивих грошей, що досі надрукували 100 міл. дол. фальшивок. Опубліковано цей факт після того, як офіційні чинники секретної служби у співпраці з федеральними прокураторами заарештували 85 осіб, пов'язаних з цією шайкою фальсифікаторів, в Ню Йорку, Маямі, Чикаґо та Лос Анджелесі. Провідником цілої шайки обвинувачено 55 літнього Франсіска Кокозу, уруґвайця, що проживав в Елмонті, Н.Й. Згідно з твердженням федерального прокуратора для східної округи Ендру Малоні, ці гроші були призначені на закуп кокаїни в Колюмбії та її перевіз до ЗСА.

РЕЧНИК УРЯДУ президента Джорджа Буша заявив, що вирішено заохочувати провідників нікараґуанських повстанців, які тепер перебувають в Маямі, повертатися до Нікараґуа та включитися в підготову обіцяних урядом виборів у наступному році, щоби в той спосіб насправді перевірити інтенції санданістського уряду. Згідно з твердженням одного з повстанських провідників у Маямі це рішення Уряду ЗСА прийшло після того, як було вирішено зменшити місячну допомогу для політичної діяльности тих повстанських провідників, що перебувають в ЗСА. Це рішення Уряду щодо заохоти їхнього повороту до Нікараґуа передано повстанським провідникам на спільній зустрічі в Державному департаменті минулого тижня, що й вказує на перший практичний крок з договору Конгресу і президента Дж. Буша про фінансову допомогу нікараґуанським повстанцям, що перебувають на тереторії Годнурасу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Банкрутство брехні

Можна брехати інколи, комусь і про щось. Не можна брехати завжди, всюди, всім і про все. Совєтська система побудована на терорі і тотальній брехні. Почавши від усіх видань „демократичної" совєтської конституції до замовчування і перекручування звичайних автомобільних випадків — всюди брехня. Найпершим свідоцтвом культури кожного народу є тамошня енциклопедія. „Большая" російська енциклопедія однаково, як „Українська Радянська Енциклопедія" (УРЕ) — це кількадесят томів брехень, пропаґандивних фальшів і підтасовування науки під партійну програму — чого нема ніде ні в одному народі Заходу.

У „Приповідках і приказках" Номиса записано народну мудрість: „Брехнею далеко не заїдеш". І Міхаїл Ґорбачов, якому не можна відмовити інтеліґенції і спостережливого хисту, відвідавши кількакратно різні західні країни, включно з Америкою, мусів порівнювати відносини у демократичних країнах і в його батьківщині. Не може бути, щоб він не усвідомив собі курйозу, що совєтська імперія на 70-му році свого існування примушена закуповувати щорічно збіжжя і зерно в капіталістичних демократичних державах (Австралії, Арґентині, Америці й Канаді, бо в протилежному випадку прийшов би голод. І то при наявності чорнозему в Україні та на Сибірі. Не може бути, щоб Ґорбачов не зрозумів цієї основної різниці між системами в СССР та на Заході, якою є говорення народові правди, а не вічне обманювання. Колись така процедура мусіла скінчитися. І гласність Ґорбачова була саме цією межею, яку він поклав між брехнею і правдою. Почалися „регабілітації" проскрибованих, засуджених і замучених політичних і культурних діячів. Заповіджено „передаґування" Большої й Української Енциклопедії. Уже не замовчується нещасливих випадків. І про катастрофу Чорнобиля появилося більше вісток, як було їх раніше. І почалося признавання до злочинів, що їх Москва аж до ери Брежнєва включно вперто відпекувалася. Солженіцин пробив у виявлюванні тих злочинів величезну роботу своїми творами, перекладеними на різні мови світу. Йому запропонували вернутися до СССР з приверненням йому громадянства, що його йому відібрали, але він — зрозуміло — відмовився.

Однак брехливість так увійшла в кров совєтської системи, що, наприклад, до злочину в Катині все ще совєтські керівні чинники не признаються, все ще приписують розстріляння 8,000 польських старшин у катинському лісі, німцями. Тим часом у виданому в Лондоні творі польською мовою „Катинський злочин" наведено також протокол слідчої комісії Міжнародного Червоного Хреста і в комуністичній Польщі появилися вже твори з обвинуваченням Сталіна також у тому масовому вбивстві. Нема ще теж признання до авторства масових могил розстріляних українських людей під Вінницею: колишній головний редактор „Свободи" Антін Драган, який під час Другої світової війни був з похідними групами ОУН в Україні, побачивши ці розкопані могили змалював ці свої переживання у книжці „Пам'ятаймо про Вінницю".

Для дослідження тайни масових могил недалеко села Бикова поблизу Києва, комуністична влада призначала аж тричі спеціяльні комісії. Дві перші „стверджували", що це німці вистріляли понад 100,000 осіб. Але мешканці села Биковня не дали за виграну. Може навіть роз'ятрив їх поставлений большевиками пам'ятник у честь убитих „нацистами". Ця третя з черги комісія переслухала десятки селян, які подали докладні дати, коли чули ночами постріли недалеко села. Це було за два роки перед приходом німців на Україну. Було забагато свідків, справа набрала завеликого розголосу і далі не можна було брехати. Тому й появився офіційний комунікат пресового аґенства ТАСС; комісія ствердила, що це був злочин за часів Сталіна.

Процес відвороту від брехні в сторону правди щойно розпочався у СССР. Він ще далеко не завершений, але зупинити цей процес і скерувати його назад на шлях брехні — вже запізно. Люди стали відважнішими і стають домагатися правди. Ще треба довго чекати, поки і в совєтській імперії затріюмфує імператив „Народ має право знати". Але той момент настане. Хоч би навіть аж тоді, коли щезнуть всі носії брехні і коли провалиться страхітливий обман, що його започаткував своїм „Капіталом" Карло Маркс.

Ярослав Курдидик

НОВА ЗБРОЯ В АРСЕНАЛАХ ЗСА І СССР

Це вже вельми давня і загальновідома тема про роззброєння, щоб в ній можна було б об'явити щось зовсім нового або і цікавого.

Починаючи ще від 1979 року у Відні, Австрія, діє постійна Роззброєнева централя, яка намагається розглядати, вивчити і очевидно, встановити — якусь ще невідому точно форму узгідненн розбіжностей в роззброєнні і встановлення всесвітнього замирення, але вся ця діяльність вищезгаданої Роззброєневої централі дуже і дуже ще далека, від будь-якого висліду чи остаточного завершення.

Котрийсь із постійних кореспондентів у Відні жартуючи, сказав, що, мовляв, уся дотогочасна діяльність Роззброєневої комісії, нагадує йому два прислів'я: про „товчення води в ступі" та „обмолот порожньої соломи" — тобто, що висліди всіх цих вершинних дебат і примудрювальних дискусій — рівні зерові...

Одно хіба правдиве та цікаве, що, починаючи від початків владування епохи Міхаїла Ґорбачова, в лівих та капітулянтських колах Заходу, його чомусь то не перестають називати першим совєтським правдивим миротворцем, який приспішує зміни, щоб встановити ними лад у сучасному розсвареному і розтерзаному світі, хоч і щораз вилонюються нові зловіщі симптоми. Ми також бачимо, що всі дотогочасні зусилля подаються суперечно і неправдиво.

Приклади: від часу початків роззброєння, які тепер розтягнулися та охоплюють уже „миротворчу еру" гласности і розрядки Міхаїла Ґорбачова, якраз в тому проміжку часу, Совєтський Союз спорядив і спустив на світові морські водоймища 19 зовсім нових підводних човнів — велетнів, типу відомих американських „Трайдент". Усі вони не лише наймодернішої побудови, із нуклеарними двигунами, але і вивінувані ракетними викиднями із засяжністю 3,500 — 4,500 миль, а кожна ракета може перенести нуклеарний заряд 250 кілотонів, якого експльозія, може знищити місто середньої величини.

Усі ці новопобудовані підводні човни Москва перекинула на обшири Тихого океану, а їхня основна мета — наздігнати і вирівняти всю свою відстань, бо на цьому обширі ЗСА досі мали постійну перевагу над Совєтським Союзом.

Зчерги під час усіх цих мирових зусиль — у СССР випрудуковано зовсім новий джетовий штурмовик, який мав би дорівнювати обидвом американським „архиджетам" типу — Ф-15 Джей і Ф-16.

У тому самому часі ЗСА теж не „пасли задніх" і в тому ж самому періоді роззброєння збільшили теж дечим зовсім новим, свої арсенали із „Саєнс Меґезін", як теж із вельми авторитетним „Джонс Випон" Систем" — виявляється, що нещодавно в Канаді переведено нові випробувальні вистріли із приземною „крилатою ракетою", яка відмінна від усіх попередніх типів", бо вона є типу „Стілт", що їх не може виявити ніяка радарна система. Її засяжність між 2,500-3,500 миль, із нуклеарним зарядом 200 кілотонів, тобто, 20-тикратним силовим зарядом, щоб був знищив Гірошіму, в якій згинуло 92,000 людей. Ці ракети ЗСА мають у пляні вмостити на важких бомбовиках типу Б-52, Б-15 і Б-2.

Назву „Стілт" перейняла ця сучасна найновіша крилата ракета від назви, найmодернішого у світі „бомбовика-невидимки" — типу Б-2, який саме і покритий таким хемічно-чинним розчином-поволокою, якої не всилі віднайти ніяка, хоч би і наймодерніша радарна система. Його випродукувала фірма Нортроп, а „Авієйшен Вік Меґезін" переповідає, що він є першим зразком, виготовлення якого коштувало 450 міл. і тепер Б-2, поступила у ланову продукцію. Він має двох літунів із, засяжністю 4,500-7,500 миль, швидкістю 600 миль і висотою 50,000 стіп. Може взяти 400,000 фунтів вантажу, тобто бомб і, щезнути — у просторах засвіту.

Журнал „Файтінґ Джетс" повідомляє теж про важливий своїми особливостями — джетовий літак типу Б-16, який спроможний слідкувати водночас за 20-ма прицілами і заатакувати кожну окрему ціль — шістьма ракетами типу „Сперов" „Сайдвіддер", або „Фінікс".

А починаючи ще від 1980 року — виготовлено тепер зовсім нову систему зброї, яка, однак у військових колах викликала загострені дискусії сповнені застереженням про те, чи її слід увести і вживати у бойових діях?.. Цю систему під назвою КК-ЛАВ (Клоз комбат лейзер асалт випон) можна буде вживати при допомозі низькопосилених лейзерових променів — для повноцілого осліплювання людських очей і теж оптичних сенсорів, як пристрої для танків, озброєних людських транспортерів, чи самохідних гармат.

У плянах мається „прочісувати" кожне прифронтове передпілля у засягу — 1-2 миль і цими лейзерними проміннями знищувати неодмінно і назавжди людські очі. „Мерман рисерч інститут" заподає, що промені знищують очну нервну систему, й кров'ю заливаються очні жолобини. Знищення наступає протягом кількох хвилин і осліплення залишається назавжди... Західня військова розвідка перевірила, що совєти вдосконалюють цю саму „очну осліплюючу систему", одну із найжорстокіших видів зброї.

Ось так, із цих декількох перехоплених і переповіджених, тільки дуже побіжно описаних, уведень зовсім нових типів, зброї, — виявляється, що вся ця теперішня метушня про роззброєння — була , є, і буде — нічим іншим, як одним із найбільше лицемірних і сучасних блефів!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про український... демократизм

Уже довгі роки, живучи на північноамериканській землі, спостерігаємо та вивчаємо цей англосакський демократизм, який завжди нам був прикладом правопорядку в політичному і в громадському житті.

Не один раз його поодинокі прояви були для нас дивні, а то і смішні — але зчасом до різних дивовиж ми привикли та приймаємо їх як самозрозумілі. Це найбільше проявляється у політичному житті, але не менше різко і в — громадському.

І саме в ньому ми мали вже доволі часу не лише приглянутися, але і собі присвоїти те, що корисне і потрібне.

Але якось воно не йде у нас так легко з тим демократизмом, як можна було сподіватися. Чи може надто довго ми привикли до диктатури, до „наказу", який треба без застанови виконати, чи до різних провідників, погляди яких в ніякому випадку не можна брати під сумнів?

І так ніби ми всі за демократією, постійно її наголошуємо, постійно підкреслюємо, що „кожному — слово" і „кожному вільно мати свій погляд", але коли прийдеться до будь-якого публічного доказу, що ми не лише так думаємо, але і переводимо демократизацію у практиці ... раз-у-раз завважуємо, що якось воно не йде легко.

Наприклад, хтось напише критичну статтю про якусь подію у нашому громадському житті. Рідко вона появиться друком, бо чомусь у нас прийнявся звичай, що кожну імпрезу, добра вона чи погана, треба похвалити.

Ось знову відбувається публічна дискусія на політичні теми — вибір дискутантів залежить дуже часто від того, хто дискусією проводить, і як зголоситься дискутант із „іншого табору", то або не дають йому слова або коротко перед його виступом заповідають, що дискусія обмежена до двох чи трьох хвилин.

Та й з великим шумом і самохвальбою прийняли ми в нашій громаді, як доказ великої демократизації, звичай затверджений статутом, що кожна справа мусить проходити за попереднім узгідненням але... ті, що узгіднюють, часом забувають, що вони становлять лише частину української громади, а не її цілу.

А от відбувається одна із численних імпрез-бенкетів, перед якою організатори заповідають, що буде виголошений лише один привіт від центральної установи. Але коли промовець використовує нагоду, щоб при тому ще і привітати від того середовища, до якого він належить — іншим не дають слова, бо, мовляв, „не випадає", бо, мовляв ще хтось захоче і. т.д. Здається, на ділі причиною того вимивання так хваленої нами демократизації є цей підсвідомий страх, що споконвіку закорінений у нашій психіці — страх перед паном, диктатором чи владою.

Чомусь тут нагадуються так характеристичні суботні радіопередачі президента ЗСА; після кожної із них віддавали голос речникові другої політичної партії і він критикував слова президента.

Чи можна уявити собі таку ситуацію на українському відтинку?

А для пригадки нашим читачам подамо дефініцію, яку можна знайти у словнику: „Демократизм — політичний напрям, що визнає потребу участи мас в розв'язанні державних і громадських справ".

О-КА

Омелян Твардовський

НЕЗАВИДНА ДОЛЯ СОВЄТСЬКИХ „ВОЇНІВ — ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ"

У минулому році в СССР відзначували 70-річчя совєтської армії. З цієї нагоди в червоній імперії відбулися численні збориша і організовані політруками паради добірних частин „доблесної" червоної, чи радше совєтської армії. З святкових трибун Москви, Ленінграду і сотень інших міст СССР лунали славословія, гучні кличі та пусті похвали на адресу цієї совєтської армії, що змушена беззастережно служити імперіялістичній Росії.

Професійні пропагандисти старалися встромити в голови сучасним воїнам „інтернаціоналістам" прикмети, яких, виглядає, бракує цим воякам і особливо тим, що почуваються поневоленими російською солдатчиною. Говорити нині про совєтського воїна нового типу: воїна — совєтського патріота, воїна — інтернаціоналіста з високою мужністю та безмежною відданістю „рідній совєтській батьківщині", зовсім недоречно і цілком облудно. Сучасні події в Литві, Латвії, Естонії, Україні, Вірменії, Грузії, Азербайджані, Казахстані, Білорусії і інших поневолених країнах червоною Росією, ясно і недвозначно свідчить про щось протилежне. Вояки цих народів, що змушені служити в совєтській армії, вповні свідомі того, що вони є тільки слугами російського імперіялізму, який висмоктує їх сили й руйнує здоров'я і після служби викидає на смітники імперії. Вони вповні свідомі теж цього, що совєтська армія не пронесла „прапор визволення в країни середньої Европи", а радше гніт і поневолення через, що ця армія є безмірно й тотально ненавиджена в Польщі, Чехо-Словакії, Мадярщині, Східній Німеччині і останньо в Афганістані.

Дослужилися заплати

У 19-му числі київської „Спортивної газети" з 7-го лютого ц. р. появилася рецензія кореспондента Г. Арінсона під наголовком „Ось, що турбує афганців" (тобто тих воїнів — „інтернаціоналістів", що повернули з Афганістану). Арінсон пише: „Нещодавно у Вінниці відбувся перший обласний збір воїнів запасу, його основна мета — поділитися досвідом набутим знанням з сьогоднішніми призовниками.

Переважну більшість делегатів збору склали колишні воїни — інтернаціоналісти. Та й не дивно. Адже повертаються хлопці, відслуживши в Афганістані, серйозні, змужнілі. У багатьох на грудях державні нагороди... До речі, особлива увага в дискусіях, на пленарних засіданнях збору приділялася саме місцю воїна запасу в суспільстві, завданням і можливостям військово-патріотичних клюбів" І дальше, замість облудних гасел, пропагандивних кличів цей збір представив майбутнім воякам, призовникам, сувору дійсність, яка їх чекає після служби в совєтській армії".

Автор допису продовжує: „...Чимало проблем було піднято на пленарному засіданні збору та під час зустрічі з керівниками обласних організацій і установ. При цьому, як це не дивно, проблеми військово-патріотичного виховання та фізичної підготовки молоді якось непомітно відійшли на другий плян. А натомість темою розмови стало обговорення суто життєвих питань самих 'афганців'. Так, на зустрічі з керівниками області було висловлено багато нарікань на побутове та медичне обслуговування воїнів-інтернаціоналістів.

Здебільшого скаржаться 'афганці', комісовані через поранення. Адже на відміну від інвалідів великої вітчизняної війни, воїни — інтернаціоналісти — це переважно молодь до тридцяти років. Отже, крім лікування та реабілітації, а також проходження різних комісій, на які вони змушені з'являтися, є у хлопців чимало інших, не менш важливих проблем. Наприклад, 90 процентів інвалідів другої і третьої групи з числа колишніх вояків навчаються заочно у вищих та середніх навчальних закладах. А комісії розтягуються в експертизних відділах різних установ охорони здоров'я на довгі місяці. Крім того, вищі інстанції змушують їх проходити обстеження, зново дублюючи результати нижчих. А спробуй не пройти якусь із цих бюрократичних перепон — не отримаєш пенсію. Яке вже тут активне життя?"

Про незавидну долю тих нещасних воїнів — „інтернаціоналістів", що стали інвалідами Арінсон далі пише: „Чимало проблем у хлопців і з протезуванням. Воїнам — інтернаціоналістам дозволено виїжджати для лікування та виготовлення протезів навіть за кордон. Однак усі ці дозволи залишаються на папері" — продовжує автор. А поки що 'афганці' стоять у нескінчених чергах на протезному заводі, або змушені користуватися не зовсім якісною продукцією кустарного виробництва. Не краща ситуація і в торговельному обслуговуванні. От і виходить, що хлопці, які стільки пережили за своє коротке життя, опиняються у становищі 'бідних родичів'," — закінчує свій репортаж Арінсон.

Почувши з першого джерела про ці блага колишніх вояків совєтської армії, нові рекрути 'призовники' у Вінниці і взагалі в Україні та інших поневолених народів СССР — чи захочуть вони бути мужніми, героями і безмежно відданими червоній імперії у випадку нової війни?

„ВПЛИВ РЕЛІГІЇ НА МИСТЕЦТВО"

Пишу цей лист до редакції, бо не можу не згадати про одну небуденну доповідь, яка хоч безсумнівно заслуговувала на це, проте, не була освітлена в пресі. Хай же тих моїх пару слів будуть малою компенсатою доповідачеві за пророблену ним велику роботу.

Мова йде про доповідь маестра Любомира Р. Кузьми на тему „Вплив релігії на мистецтво", що відбулася в приміщенні НТШ 13-го листопада 1988 року, заходом 82-го Відділу СУА в Ню Йорку.

Ця тема дуже широка і, зрозуміло, прелеґент обмежився до характеристики европейського мистецтва і його чотирьох форм: архітектури, скульптури, малярства і музики. У відносно короткому часі був поданий великий матеріял стисло і послідовно на академічному рівні.

На вступі маестро Л. Кузьма підкреслив, що кожна релігія мала певний вплив на мистецтво, проте найбільшого розвитку мистецтво зазнало під впливом християнської релігії, а частково старогрецької. Европейське мистецтво досягнуло максимального розвитку. Удержавлення релігії ще більше причинилося до розвитку мистецтва. Будовано величаві храми, прикрашувано їх різьбами, розмальовувано стіни, творено церковну музику задля духовної потреби, людини прославляти Господа. Крок за кроком, століття за століттям прелеґент характеризував історичні умови розвитку християнської релігії та ті чинники, які впливали на формування того чи іншого стилю.

В заключенні прелеґент зазначив, що існує паралелізм і залежність розвитку мистецтва від стану релігії в даній країні. В наш час є різкий занепад релігії і як результат занепад мистецтва, поворот до примітиву і абстракції.

Після викладу маестро Л. Кузьма висвітлив ряд картин, взорів архітектури, малярства і скульптури, ха-

(Закінчення на стор. 4)

Іван Кейван

ЮВІЛЕЙ ВИДАТНОГО МИСТЦЯ МИХАЙЛА ДМИТРЕНКА

Ювілейний комітет під кермою Ольги Дужої у Воррені, Миш. влаштовує 16-го квітня ц.р. ювілейний бенкет з нагоди 80-тиріччя народин і 60-тиріччя творчости Михайла Дмитренка, одного з найвидатніших і найпопулярніших українських мистців у діяспорі. Бенкет відбудеться у Українському Культурному Центрі в цій же місцевоті. Готується теж монографія про ювілята.

Творчість Михайла Дмитренка широковідома не тільки у мистецькому світі, але і в нашому суспільстві, зокрема його знамениті портрети, як і твори монументального малярства та графіки. Все ж слід пригадати читачам найважливіші життєві і творчі моменти цього унікального мистця. Михайло Дмитренко народився 1908 року у Лохвиці на Полтавщині. Закінчивши Художньо-Індустріяльну школу в Києві 1926 року, студіював станкове і монументальне малярство у Київському Художньому Інституті, де був улюбленим учнем Федора Кричевського. Ці студії закінчив у 1930році. У 1934 році став асистентом у майстерні Ф. Кричевського, а в 1935 році був іменований доцентом Київського Художнього Інституту.

Ще бувши студентом Інституту, М. Дмитренко виявлявся, як знаменитий театральний декоратор. Тоді почав брати участь у виставках у Києві, Харкові, Одесі і т.д. від Спілки совєтських художників України, хоча в атмосфері казьонного соцреалізму, крайньо одіозного для мистця, годі було Дмитренкові виявити на увесь діяпазон свій могутній талант.

Восени 1939 року після „возз'єднання" західньоукраїнських земель з УССР, Дмитренка з кількома іншими українськими мистцями, вислали до Львова, щоб зорганізувати організаційний комітет Спілки совєтських художників України. Він швидко знайшов спільну мову зі західньоукраїнськими мистцями і в 1941 році, коли совєтська армія втікла зі Львова перед наступом німців, наш мистець залишився у Львові. Був одним із організаторів Спілки Праці Українських Образотворчих Мистців, брав участь у виставках своїми високоякісними творами, можна сказати, що став душею українського мистецтва у Львові. Заімпонував глядачам творами „Дівчата з Заліщик", „Гуцулка", „Пісня", „Ґазда Василь Леб'як з Городниці" й низкою інших. Виконав декілька великих композицій для церкви в Городку коло Львова та цикл проєктів костюмів для п'єси Ґольдоні „Самодури" з глибоким розумінням театрального містецтва.

Наслідком воєнних дій, наступів совєтської армії на Львів, М. Дмитренко подався на Захід й опинився в Німеччині. Продовжував інстенсивно свою творчу працю, був співосновником Української Спілки Образотворчих Мистців у Мюнхені та її секретарем. Був теж членом Редакційної колеґії журналу „Українське Мистецтво".

У 1951 році Дмитренко еміґрував до Канади, осів у Торонто і там розгорнув свою творчість у малярстві, у графіці, у книжковій ілюстрації та в монументальному мистецтві. Був теж співосновником УСОМ разом з Б. Стебельським та І. Кейваном і брав участь у численних виставках українського мистецтва.

У 1960 році М. Дмитренко переїхав до ЗСА й осів напостійно у Дітройті, де почалася найблискучіша доба його різногранної мистецької творчости. Створив цикл жіночих портретів і в цьому жанрі виявився безконкуренційним майстром у схопленні жіночої психіки, чару, субтельности, ґрації та гармонії. Цих портретів мистець виконав безліч, між ними найвартісніші: „Маруся Бек", „Ільза Грушка", „Кука Гвоздецька", „Дарця Зелена", „Ярослава Коссак", „Артистка Зарем6'янка", „Ольга Дужа", „Галя з Полтавщини" та композиційні жіночі портрети: „Апріль", „Дівчина з ящіркою", „Пробудження", „Серпень", „Мелодія", „Гуцулка з кукурудзою" й низка інших. Не менш вартісні чоловічі портрети: „Бандурист Б. Коссак", портрети синів мистця — Ореста і Марка, мистців В. Кивелюка, М. Білинського, О. Танасевича та інших. Особливої вартости його композиції „Гуцульська ідилія", „Ранок", „Свідок слави", „Козак Мамай", „На Івана-Купала", „Довбуш", „Чорне море говорить", „Тисячу дев'ятсот тридцять третій" та інші, що відзначаються знаменитою композиційною розв'язкою, перфектним рисунком, соняшним кольоритом, динамізмом та глибокою символікою.

Дмитренко виявився також, як знаменитий маляр-монументаліст, виконавши низку поліхромій, мозаїк та вітражів для церков та інших будівель. Найважливіші з них — це мозаїки „Епізод з життя Ґабрієля Ричарда" для вестибюлю Ґрейгавнд Бас Термінал у Дітройті, катедра св. Колюмба у Янґстонд, Огайо, св. Антонія у Савт Бенд, Індіяна, для польського костьола св. Андрія в Дітройті, поліхромія та іконостас церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Дітройті (Гемтрек) та інші українські й чужинецькі церкви. М. Дмитренко виконав теж багато ікон, між ними ікону Божої Матери для церкви у Люрді, Франція і для церкви св. Симона у Парижі. Останньо закінчує велетенську поліхромію церкви св. Юра в Ню Йорку. У своїх монументальних творах барокко, реалізму, візантинізму й народних мотивів (передусім в орнаментиці) створив чудову синтезу — свій самобутній стиль.

Як графік М. Дмитренко досягнув великих успіхів, оформивши низку українських видань, між ними твору Т. Осьмачки „Поет", В. Барки „Білий світ", М. Овчаренко „Золоті ворота" і багато інших. Оформив безліч каталогів мистецьких виставок та виконав багато ілюстрацій для різних журналів, зокрема для дитячого журналу „Веселка". Теж у графіці Дмитренко виробив свій самобутній стильм основуючися на здобутках ґраверства козацького барокко та творчості геніяльного Ю. Нарбута.

Це тільки найважливіші твори Михайла Дмитренка, що обдарований подиву гідною працьовитістю створив їх тисячі.

Тисячоліття у православній парафії в Пармі

Православна парафія св. Володимира в Пармі, Огайо, рішила була на пам'ятку ювілею Хрищення України покрити мозаїкою передню стіну свого собору при Стейтовій дорозі ч. 5913. Рисунки для цього прийнято від Франка Марчіоні з Кентону, а виконання у розмірах 40x27 стіп, з 600,000 кольорових скляних частинок, доручено мозаїковій фірмі у Медіоляні в Італії. Мозаїка на цій стіні захоронена від атмосферичних опадів і від сонця, бо перед нею стіна з широкими і високими арками, які, проте, не заслонюють виду з вулиці.

Вгорі мозаїки бачимо Христа Пантократора, що благословить князя Володимира (який тримає герб Руси) і княгиню Ольгу (тримає модель церкви). Обоє князів окружені духовним і Божим людом, а під ними — Хрищення народу у Дніпрі. На краях мозаїки представлений Київ з перед тисячі років та манастир св. Іллі.

Тріо „Троянда" з Торонто (зліва): Л. Прокопович, О. Любинська і М. Курій.

Релігійна частина відзначування парафією Тисячоліття охоплювала Вечірню в суботу, 12-го листопада, правлену духовенством під проводом декана митроф. прот. Степана Ганкевича, та Архиєрейську Літургію з посвяченням мозаїки в неділю, служену архиєп. Константином і єпископом Антонієм з духовенством, при співі катедрального хору під кермою студента Олега Махлая.

Святкування закінчено обідом у парафіяльній залі з участю 460 парафіян і гостей від організацій. Бенкет відкрив голова парафіяльного Комітету Тисячоліття Степан Габель і після відспівання хором молитви „Отче наш", дальшою програмою керував д-р Ігор Махлай, заст. голови, організатор концерту, виставки і програмок. Після трапези з відповідними промовами виступали: новий посадник Парми Михайло А. Ріс, оба Архиєреї Константин і Антоній, голова консисторії УПЦ о. прот. Василь Дяків з Джерзі Сити, парох-пенсіонер, декан митроф. прот. С. Ганкевич, настоятель о. Іван Наконечний і голова Парафіяльної ради Мирон Тремблюк. Перед закінченням Ольга Михайлюк вручила від господинь вареників чек на 30,000 дол., а тостмайстер проголосив і інших жертводавців. До кінця жовтня парафіяни склали 106,000 дол. на покриття всіх коштів мозаїки, а також на інсталяцію охолодження в соборі, яке вперше вживано в дні Архиєрейської Служби.

Із світських частин програми святкувань на особливу увагу заслуговує концерт 12-го листопада в парафіяльній залі, з першим виступом у Великому Клівленді знаменитого тріо „Троянда" з Торонто. Той вечір розпочато оригінальною інсценізацією „Початок християнства в Україні", веденою Лідою Середою. Одяги святих Андрія, Володимира і Ольги, яких позували троє осіб родини Рожів, були виконані в парафії Покрови в Пармі. 44-особовий катедральний хор під дир. Олега Махлая проспівав пісні п'ятьох композиторів, в яких відзначався соліст д-р Марко Фаріон. Дівчата двох кляс школи українських танців „Каштан" вивели хоровід і один танець, які уклали інструктори Маркіян Комічак і Давид Возняк.

Проте основою концерту були співи дуету Орисі Любинської — сопрано і Лаври Прокопович — альта з піяністом Михайлом Курієм, який грою на фортепіяні провадив третій голос або акомпаньював, або грав як соліст. Разом вони творять ансамбль „Троянда" в Торонто і виступають від лютого 1986 р. на українських й інших сценах від Нової Скотії по Едмонтон в Канаді, на авдиціях п'ятьох телевізійних компаній, а їх пісні передає з касеток (що є в продажі) радіо Сі-Бі-Сі. За два і пів року „Троянда" дала 82 концерти (з того у вісьмох містах у ЗСА) і організатори імпрез досі рідко користали з послуг торонтської „Троянди".

Мистецьким керівником цього тріо є проф. Михайло Курій, який закінчив Королівську консерваторію в Торонті, із золотою медалею, музичну школу ім. Ґілдгола в Лондоні в Англії і дворічну консерваторію ім. Чайковського в Києві. Як піяніст або акомпаньятор виступав у Північній Америці, Шотляндії, Англії, Франції і в УРСР. Тепер є учителем музики у середній школі в Торонто.

Вокалістами ансамблю є кольоратурне сопрано Орися Любинська і альт Лавра Прокопович, вишколені співачки, обдаровані сильними й гарними голосами широкої скалі, з найкращою дикцією. Ці прикмети і підібраний репертуар зразу захоплюют слухачів. Обі співачки — з університетськими дипломами, ентузіястично віддаються поширенню музичної культури і співають перед різноетнічною публікою українські, англійські і французькі пісні.

На концерті в Пармі організатори вибрали з українського репертуару „Троянди" сопранове сольо, дев'ять пісень і сольо фортепіянове. Найдовше оплескували слухачі виконання пісень „Ходить мати на курган" і „Степом, степом" з пописом контральтового голосу пані Лаври. В'язанки квітів і слова о. настоятеля Івана Наконечного виявляли признання усіх слухачів, що заповнили залю і пережили дві години в нещоденній атмосфері, яка скріпила гордість з нашої талановитости, єдности віри і культури, їх невмирущости поза Батьківщиною. Присутніми були Владики УПЦ і духовні та миряни обох наших віровизнань.

Ці святкування Тисячоліття православної громади в Пармі були старанно підготовані і переведені трудами многочленного Комітету, хору і обох душпастирів найстаршої парафії св. Володимира. Жертвенність парафіян, прив'язання і активність молодшого покоління до своєї Церкви може стати взором для інших громад.

Степан Кікта

Зимовий баль ТУІА і ювілейна презентація дебютанток в Дітройті

Двадцять восьмого січня 1978 року на зимовому балі ТУІА в Дітройті у дебютовій програмі було представлено 17 молодих панянок. Однією з них була Наталя Харевич, тоді учениця 12-ої кляси середньої школи Непорочного Зачаття. У програмках, виготовлених для дебюту, були поміщені інформації про дебютанток, їхні школи, осяги, заінтересування і пляни на вищі студії. Про Наталю Харевич була замітка, що вона плянує студіювати інженерію. Чотири роки пізніше пляни цієї дебютантки здійснилися здобуттям інженерського диплому і початком успішної кар'єри проєктного інженера в оборонній індустрії.

Які мрії були в дебютуючих тоді панянок — невідомо. Одначе найбільш віддаленою можливістю була, мабуть, уява що одинадцять літ пізніше, 28-го січня 1989 року, одна із них, в ролі голови дітройтського відділу ТУІА, вітатиме новий річник дебютанток.

Ось такими враженнями із збігу обставин поділилася з гостями... — ноко на естраду, заповідаючи їхні школи, називаючи родичів і товаришів забави. Гості вітали кожну дебютантку рясними оплесками і висловами подиву. Дебютантки у білих балевих сукнях, з китицями рож, ґраціозно кланяються гостям в знак вдячности за оплески признання. Закінчуючи презентацію, аранжер передав ґратуляції від товариства і побажання дальших успіхів. Відтак тост і многоліттє та коротке слово аранжера, висловлюючи надію, що подія цього вечора залишиться молодим панянкам не тільки радісним спомином, але й позитивним впливом на плянування і здійснення їхніх стремлінь на життєвій дорозі.

Згідно з традицією, перший танок належав батькам з їхніми донями-дебютантками. Опісля танець дебютанток з їхніми товаришами забави і на тому формальна програма 30-го дебюту закінчилася — дописуючи новий річник до загального числа дебютанток, яких досі було 335. Тому що це була ювілейна презентація, аранжер балю інж. Чорній підзначив ролю двох членів ТУІА-Дітройт, а саме, покійного інж. ред. В. Несторовича, ініціятора ідеї презентації на терені Дітройту і інж. М. Кунинського, кількаразового голову відділу, який підніс річний зимовий равт до рівня балевої імпрези. При тій нагоді голова відділу інж. Левицька також відзначила Ірину Сеник признанням і китицею рож за її рік-річну опіку над дебютантками і виведенням дебютової програми і автора цих рядків за функцію аранжера, яку він виконував багато років.

Після вечері перший танець був присвячений дебютанткам минулих років, а відтак балева публіка забавлялася до ранку. До танків пригравала оркестра „Хвиля" з Чикаґо, яка з музичною вмілістю виконала багату збірку побутових пісень, примінюючи їх до танцювання, хоча не все підходящих до балевої атмосфери чи ритму модерного танкового жанру. Все ж таки любителі швидких танків (коломийки, польки) були захоплені.

Господарем балю був голова імпрезового комітету інж. М. Гречний, який разом з інж. Ю. Вороновичем вповні вив'язався д-р Б. Гайдукевич і його дружина Ліда. Кол. інж. Г. Костинюк і Б. Сторожук обслуговували гостей при буфетовій касі. Як у минулому, так і цього року елеґантне приміщення і приязна обслуга Українського Культурного Центру були без застереження. Присутніх гостей було 270, в тому числі багато студентської молоді, яка є завжди радо бачена на імпрезах дітройтського відділу ТУІА.

Дебютантки та їх ескорти зліва: Софія Малиновська — Христофор Портальський, Ліда А. Р. Юзич — Григорій Волощук, Ксеня М. Волощук — Микола Лісовський, Мирося Андраш — Ірко Козак, Наталія Х. Липецька — Левко Голубець, Андрея Н. Лебедович — Марко Стефанюк, Тася У. Когут — Андрій Гайдукевич, Ліля Городиська — Андрій Петрина; (сидять, зліва): Петро Левицький, Наталя Левицька — голова Т-ва і опікунка дебютанток, Ірина Сеник — опікунка дебютанток, Зенон Чорній — аранжер балю.

...ся з гостями інж. Наталя Харевич-Левицька, вітаючи їх на традиційному балі товариства. Наводячи свій особистий досвід (перша жінка-голова в історії дітройтського відділу ТУІА), вона пов'язала цей епізод із минулої презентації з поясненням дебютової традиції і її значенням у суспільно-громадському житті української спільноти.

Дальшою програмою вечора проводив аранжер балю, молодий інж. Зенон Чорній. Хоча вперше виконуючи цю функцію, він без помітного хвилювання представив молодих панянок, викликуючи їх поодиноко на естраду...

30-ий зимовий баль ТУІА в Дітройті увінчався повним успіхом. На терені дітройтської метрополії і сусідського Віндзору (Канада) — це, без сумніву, найбільш престижева імпреза під час карнавалової пори і як така, надалі втішається популярністю і є джерелом фондів на стипендійні і харитативні цілі. Зорганізований переважно членами молодшої ґенерації, цьогорічний баль також послужив доказом, що у веденні професійного і товариського життя в організації є наслідство, на яке можна буде полягати на будуче.

І. Козак

Відійшла на вічний спочинок бл. п. І. Венгринович-Чучман

Ділимося сумною вісткою з односельчанами, приятелями і знайомими, що у вечірішніх годинах в неділю, 19-го лютого 1989 року, несподівано на вилив крови відійшла у вічність в Дірборн, Миш., наша землячка — односельчанка св. п. Ірена Венгринович-Чучман, народжена в 1920 року в Команчі повіт Сянік, з поміж п'ятеро дітей наймолодша дочка довголітнього пароха Команчі, Чистогорба і Должиці о. Іларона Венгриновича. Покійна була сестрою о. Ореста Венгриновича, після війни замученого в Команчі польським комуністичним військом. Отець Орест був парохом після смерти батька о. Іларона в Команчі.

Похоронні відправи відбулися 21-го і 22-го лютого з похоронного заведення А. Градовського, і церкви св. Михаїла в Дірборні, а відтак тлінні останки спочили на цвинтарі св. Ядвиги.

Св. п. І. Венгринович-Чучман закінчила народну школу в Команчі, а гімназію з матурою в Перемишлі. Вищі студії почала у Львові, але через воєнні обставини була змушена перервати і подалася на еміґрацію. В повоєнних роках замешкала в Реґензбурзі в Німеччині, а відтак переїхала з родиною до Америки і поселилася в Дірборні. Бл. п. Ірена була активною у всіх суспільно-громадських українських установах в Дітройті.

Покійна осиротила мужа Романа і дочку д-р Віру з чоловіком д-ром Віллім Гейсі, родину і знайомих в Америці, Канаді і в Україні.

Замість квітів на могилу, зложили на викінчення церкви в Команчі: по 100 дол. Володимир і Іванна Притоцька, Северин і Марія Злочовські; по 50 дол. — Корнель і Александра Бородайко; 10 дол. — Василь Майкович.

Односельчани

ПОДЯКА

Дня 14-го січня 1989 р. з волі Всевишнього відійшов ненадійно у Вічність

мій Незабутній ЧОЛОВІК

бл. п.

ПЕТРО ЯЦІВ

Цією дорогою складаю найщирішу подяку всім, які виявили пошану до Покійного. Моя глибока подяка о. парохові церкви Пресвятої Трійці Л. Любинському, товаришеві юних літ о. митратові В. Андрушкову за відслуження похоронних відправ, похоронному заведенню "H. B. Huminston" і управі „Союзівки" за приготування тризни і сніданку в сороковий день смерти.

Щира подяка за прощальні слова голові 89-го Відд. СУА д-р Стефанії Барановській, д-рові Романові Барановському, д-рові Олегові Волянському, мґр Михайлові Рубичеві і п. Данилові Слободянові.

Сердечно дякую кузинці Евгенії Рубчак, д-рові Володимирові і Славі Ціхановським, мґр Романові й Олі Равлюкові. д-рові Богданові і Марії Бабіям, п. Амтонові Шубакові і всім тим, які старалися зменшити моє горе.

Щира подяка за квіти 89-му Відд. СУА, д-рові Богданові і Марії Бабіям, мґр Романові й Олі Равлюкам та Евгенії Рубчак.

За пожертви на Служби Божі — 185.00 дол. від: П. і К. Лонкевич, д-р Б. і М. Кондра, Т. і А. Шмотолоха, д-р О. і Л. Волянський, інж. В. і О. Тутка, Р. і М. Палюх, З. Ковальська, мґр Р. і О. Равлюк, К. Бжезінська, О. Оршуляк, О. і Л. Марків, проф. Р. і Г. Чучкевич, М. Зубаль, І. Петик, О. Л. Сткевич, інж. І. і М. Зубрицький, І. Клос, Л. Одежинська.

За дар для Їх Блаженства Кардинала Мирослава Івана Любачівського від Лесі Яців і Лідії Яців — 50 дол.

На церкву Пресвятої Трійці в Кергонксоні — 360 дол. склали: А. і Ю. Філь, М. і В. Ренер, М. Повх, М. Бігун, О. і М. Бодлак, д-р Р. і О. Мороз, д-р М. і Я. Крижановські, інж. Р. і І. Бобяк, мґр М. Рубич, І. і А. Хоманчук, А. Лесів, О. Ленець, М. і О. Винник, І. і Д. Барон, А. і Д. Слободян, А. Любинська, І. Микуляк, д-р Б. і М. Бабій, Д. і С. Шпак, К. Турчин, мистець І. і О. Денисенко, Б. і Савескі, В. Маґновський, Л. Яців.

На Патріярхат і св. Софію — 225 дол. склали: д-р В. і Я. Ціханські, родина Хухра, І. і М. Бучак, А. Шубак, С. і П. Олексів, мґр М. і М. Баран, мґр Р. і О. Равлюк, К. Бжезінська, інж. В. і О. Тутка, Х. і С. Головатий, М. Підлуська, О. і З. Савчук, дир. В. і М. Квас, „Золота Осінь".

На Український Музей — 355 дол. склали: д-р Р. Рак, І. і М. Бучак, М. Е. і В. Гнатів, М. Стефанишин, Е. Рубчак, В. і О. Прохоренко, М. Белей, О. Равлюк, Д. Феліціано, М. Панчишин, інж. О. і О. Бедрій.

На Пресовий Фонд „Нашого Життя" склали — 185 дол.: Р. і О. Татарські, інж. Е. і О. Яворські, Евгенія Рубчак, Таня Борас, Т. і Т. Борас, Лідія Яців.

На Першу Допомогу в Кергонксоні — Акорд — 220 дол. склали: д-р С. і д-р Р. Барановські, мґр М. і М. Баран, А. і Д. Слободян, д-р В. і Я. Ціханські, В. і Л. Савескі, мистець І. і О. Денисенко, А. Яців, К. Мисько, Т. Тхір, М. Бігун, мґр Н. і Я. Аврамчук, Ґ. і С. Орловські, І. і М. Паращук, К. і К. Лонкевич, П. і С. Олексів, В. і З. Савчук, Л. Гура, Л. Яців.

На Школу Українознавства в Кергонксоні — 115 дол. склали: Меланія Кокорудз, Л. Яців.

Подяку від дружини і родини для всіх учасників похоронних відправ, за листовні і телефонічні вислови співчуття, повні пошани і любови, за опіку і допомогу дружині Покійного, за щедрі пожертви на Служби Божі, квіти, церковні, громадські і добродійні цілі склала Евгенія Рубчак.

Сума всіх пожертв .... 1,915.00 дол.

СССР...

(Закінчення зі стор. 1)

кий чиновник постійно нагадував, що не можна порівнювати війну в Афганістані з в'єтнамською війною. На його думку, американські вояки у В'єтнамі були „агресорами", а совєтські війська в Афганістані — „воїнами-інтернаціоналістами".

Дж. Бирнс пише, що під час минулорічної візити Ґорбачова у ЗСА, справа про пропалих в Афганістані совєтських вояках обговорювалася під час переговорів на вершинах. Покликуючись ще на одного неназваного високопоставленого совєтського чиновника, Бирнс пише, що той сказав таке: „З'єднані Стейти можуть допомогти нам вирішити проблему (пропалих без вісти в Афганістані), для Америки це нічого не значить, а для нас — велика справа".

Бирнс пише, що совєтські дипломати в Кабулі розповідають різні історії про перебування полонених вояків у муджагедінів. Деякі з цих історій мають „щасливий кінець". Так, згідно з однією з них, совєтський вояк, який був у полоні у муджагедінів в одному з пакістанських таборів, втік звідти і добрався до Ісламабаду, де сів в авто і сказав водієві, що він потребує дістатися в амбасаду СССР. Незабаром він опинився в СССР.

Важко сказати, чи вірять у подібні „гепі енди" самі ті, які розповідають про них, але факт залишається фактом: проблема пропалих безвісти дійсно не на жарт хвилює совєтських дипломатів.

ВИСТУПАЮЧИ У РАДІОПРОГРАМІ, президент афганського комуністичного уряду Наджібулла запропонував різним фракціям муджагедінів амнестію, якщо вони зголосяться до визначених урядом збірних пунктів, здадуть зброю і включаться у відбудову країни. У повідомленні говориться також й про те, що фракції можуть діяти спільно, припинити воєнні дії і започаткувати мирний діялог з урядом. Наджібулла звертався з цією пропозицією в першу чергу до командантів боєвих частин і підкреслював різницю між діючими відділами муджагедінів і теоретиками, які сидять собі спокійно в Пакістані, вигідно живуть, користаються з матеріяльної допомоги ЗСА і Пакістану і „не дбають про звичайних афганців". Це звернення Наджібулли було подумане для того, щоб внести двоподіл між створеним недавно тимчасовим урядом, який ще покищо урядує на пакістанській території, і партизанськими частинами та населенням. Користуючись совєтською тактикою, афганські комуністи пропонують муджагедінам співпрацю, голос в парляменті тощо, тільки, щоб вони не визнавали уряду в акзилі.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що у вівторок ранком, 28-го лютого 1989 р. відійшов несподівано у Вічність на 76-му році життя

бл. п. мистець

АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ КОВАЛЕНКО

родом з Запоріжжя

ПАНАХИДА відбулася 2-го березня, а ПОХОРОН 3-го березня 1989 року на цвинтарі Елмвуд Парк, після Заупокійної Служби Божої в українській православній катедрі св. князя Володимира в Чикаґо, Ілл.

У глибокому смутку та горі:

двоюрідна сестра — АГАФІЯ СУПТЕЛЯ з чоловіком МИХАЙЛОМ
племінник — АНАТОЛІЙ СУПТЕЛЯ з синами АЛЕКСАНДРОМ і ПАВЛОМ
племінниця — РАЇСА ДОРОШЕНКО з чоловіком АНАТОЛІЄМ і дітьми ПЕТРОМ і ЛЕСЕЮ

Дітройт відзначив 175-ліття з дня народження Тараса Шевченка

Цьогорічні святкування 175-ліття з дня народження нашого найбільшого поета, генія, пророка і страдника Тараса Шевченка відбуваються усюди з небувалим пієтизмом! Про всенародні ідеї заговорив увесь український світ. Відізвався: Київ, Львів, Вашінгтон, Ню Йорк, Філядельфія, Чикаго, Сан Франсіско, Дітройт, Едмонтон, Торонто, всі більші й менші скупчення українського поселення.

Віщі слова Пророка „Борітеся — поборете, вам Бог помагає" набрали нині особливого значення. Розуміючи ідею безсмертного „Заповіту" нашого поета, всі українці, де б вони не проживали, об'єднуються духовно до великих грядучих зусиль.

Розуміючи вагу цих святкувань, у Дітройті створився Громадський комітет під проводом досвідчених громадських працівників: голова Зенон Василькевич і заступник Юрій Юрків. Їм до помочі створено різні підвідділи. 12-го березня ц.р. у репрезентативній авдиторії школи Фіцджералд у місті Воррені при вщерть виповненій залі відбувся шевченківський концерт. На головного бесідника запрошено д-ра Леоніда Рудницького з Філядельфії. Його промова українською мовою зробила сильне враження на присутніх. Слово про погляди нашого поета виголосив англійською мовою д-р Марко Лісківський. Учні школи українознавства ім. Лесі Українки („Рідна Школа") щиросердечно продеклямували поезії Тараса Шевченка, за що вдячна публіка нагородила їх оплесками. Солістка Християна Липецька проспівала декілька пісень: „Молитва", „Тече вода в синє море", „Вітре буйний" і „Ой стрічечка до стрічечки". Їй акомпаньювала Марія Лісовська, знана у нашій громаді піяністка. Вершиною мистецького захоплення численної публіки був, безперечно, виступ чоловічого хору „Бурлака" з Торонто під проводом молодого і талановитого диригента Олега Хміля. Програма хору була дібрана з мистецьким смаком, відповідно до Шевченківських святкувань:

„Заповіт", „Гайдамацька пісня", „Стоїть над берегом курган" (солістка Дарія Хміль), „Реве та стогне", „Садок вишневий", „Огні горять", „Бандуристе, орле сизий" і надзвичайно ефективна пісня „Люблю тебе, Україно" зі знаменитим дуетом Т. Пришляк і А. Сорока. По проспіванні цієї останньої пісні публіка вставанням з місць віддала найбільше признання цілому знаменитому хорові і його неперевершеному диригентові, включно з першорядною піяністкою! Невгаваючі оплески змусили хор до наддатку, одначе у нашій уяві бреніли звуки пісні „Люблю тебе, Україно".

Кирило Цепенда

„Між друзями тисячу чарок замало"

Нагороджений адвокат Іван Богдан Григорович (зліва), колишній президент Українського клюбу професіоналістів і бізнесменів у Торонто і колишній президент Комісії захисту громадських прав при централі КУК д-р Любомир Луцюк.

(Фото: Віра Ке)

Коли китайці видумали цю приподівку, алкоголь був благородним напитком. Тепер він корисний тільки у лікарстві на кашель. А під тиском нових заповідей: „Не пий!", „Не кури!", люди шукають інших засобів, щоб роздмухувати полум'я приязни. Тепер найбільше тримає приятелів сила філянтропії. Вона є підставою різної діяльности, поштовхом до агресивної ініціятиви, вона малює прекрасні візії і для бідних, і для багатих.

Недавно в Торонто (Канада) відбулася власне така приємна та корисна „Афера офіційної філянтропії і приватного оптимізму" заходом Торонтського клюбу професіоналістів і бізнесменів, у приміщенні комплексу „Ди Олд Міл", де все є прелюдом до гарного вечора.

Замість ангелів на арфах — піяніст осолоджував гіркі думки про інфляцію і невтралізував жаль, що боротьба з інфляцією не зробила з нікого героя! А ми могли мати ще один рід героїв.

Хоч програма вечора проходила після стандартного пляну формули число один, але ті, що брали в ній участь, перетикали її легким, блискучим, збиточним гумором. Головний доповідач Роберт Ніксон, Онтарійський міністер фінансів, роздумував голосно про різні фасади матеріяльного, грошевого, дефіцитового, політичного життя, переплітаючи свою мову спогадами своєї довгої політичної кар'єри. Його широкий усміх, висока, горда постать, випрямлена на всі 6, може більше, стіп, безпосередня поведінка розсівали довкола відпругу, дарма що він представник не тільки офіційного, церемоніяльного світу, але й ініціятор фінансових комплікацій та нових податків.

Тому що цей вечір, як і подібний вечір минулого року, фінансувала українська кредитова спілка в Торонто, міністра Ніксона представив корпораційний адвокат УКС Тарас Підзамецький, приязний, товариський представник фінансової аристократії. Він вручив міністрові в подарунок велику картину сучасного мистця Петра Шостака, щоб міністер з приємністю думав про українців, коли буде балянсувати видатки і приходи Канади.

В другій частині вечора відзначено колишнього голову Торонтського клюбу українських професіоналістів і бизнесменів, адвоката Івана Богдана Григоровича. Олександра Хичій обширно, але зконденсована розказала про його життя, яке має всі елементи для доброго сюжету обширної „Григоровичіяди"! Адвокат Григорович народився в Альбертському малому містечку Веґревіл, яке тепер є відоме на ввесь світ ґіґантичною, сталевою писанкою-монументом. Предки Івана Григоровича, а відтак батьки записалися золотими буквами в розвитку Альберти і розбудові українського національного життя перших емігрантів.

І. Б. Григорович студіював економіку та історію в МекМастер університеті, право в Осґод Гол і в Нюйоркському та Торонтському університетах. В МекМастер дістав офіцерський вишкіл, який завершив рангою лейтенанта піхоти. Хоч він займав дуже багато професійних і гормадських постів, проте українці найбільше пам'ятатимуть його, як президента Комісії захисту Прав людини при централі КУК. Він успішно перепровадив українську канадську спільноту через найтяжчий період її життя, коли допити комісії Дешена висіли над головами, як чорна хмара.

Дохід з цього вечора був призначений на фундацію дослідів Великого голоду і на Комісію захисту прав людини.

Віра Ке

Українська музика у виконанні американської симфонічної оркестри

Нещодавно симфонічна оркестра у Вашінґтоні відтворювала з успіхом музику Майбороди, відіграла твори українських композиторів також у Чикаґо і в Ню Йорку. Та ці твори наших композиторів з України досі були виконувані тільки на українських імпрезах. Занотуймо тим разом успіх нашої клясичної музики на американському концерті у Веніс на Фльориді. Цей осяг завдячуємо наполегливим стараням нашого українця скрипаля-віольончеліста Ярослава Ліщинського. Він є членом великої симфонічної оркестри, що нараховує понад 50 інструментів і є її музичним керівником. Ще недавно він зорганізував малу камерну групу з п'ятьох осіб, з якою часто виступає з концертами на українських культурних імпрезах.

Піяністка Люба Ліщинська

У суботу, 18 березня за стараням Я. Ліщинського ця симфонічна оркестра у Веніс на своєму великому концерті віддала українській музиці свої прихильні симпатії. Це був справжній український музичний вечір.

На початку імпрези під ритмічні удари барабанів оркестри вояки американської морської піхоти внесли на сцену три прапори — фльоридський, американський і блакитно-жовтий український, а тоді оркестра відіграла гимни американський і український. Очевидно, українська доволі численна публіка на залі підхопила ентузіястично наш гимн. Дирекція оркестри привітала публіку з нагоди небувалої імпрези — прем'єри на американському континенті музичного твору Миколи Колесси.

У першій частині концерту оркестра відіграла Джіюзепе Верді увертюру до „Ля Форца дель дестіно". Слідувала друга точка — концерт для фортепіяно ч. 17 в Г - мажор, в якому сольовим піяністом була дочка Ярослава, Люба Ліщинська. Наша піяністка полонила публіку своєю грою, яка нагородила її сердечними апльодисментами і букетами квітів.

Люба вже відома українській публіці як акомпаньяторка Українського Оперного Театру в Ню Йорку. Вона є членом факультету музичної школи у Вермонті, вчителькою піяно також у Ню Гемпширі та виступає як солістка з оркестрою фільгармонії в Олбані, Н. Й. Люба студіювала в консерваторії Нової Англії в Бостоні.

Друга частина концерту була присвячена українській музиці. Вже на вступі диригент Веслі Джон Шумахер заповів, що оркестра відіграє твір Миколи Лисенка „Карпатську симфонію", яку совєти старалися не допустити до відтворювання у вільному світі. На Україні партитуру видрукували у дуже малому накладі. Диригент представив публіці Я. Ліщинського і розказав, з якими труднощами він роздобув один примірник цієї великої української симфонії. З любови до української музики Я. Ліщинський сам розписав цілу партитуру для оркестри. Завдяки його зусиллям і цілорічній праці, ми маємо змогу відтворити цей неперевершений твір. Це музика, яка процвітає серед садів на верховинах в горах Карпатах, звеличує легіня Довбуша. До речі, Шумахер привіт українцям висловлював по-українськи.

З признанням треба підкреслити, що твір був виконаний бездоганно, публіка була захоплена мелодійними частинами та передусім експресією третьої частини.

На додаток під невгаваючі оплески оркестра відіграла увертюру до опери Лисенка „Тарас Бульба".

Зустрічі по концерті на сцені з диригентом і Я. Ліщинським та його талановитою донькою Любою були дуже сердечні.

Павло Турула

„Вплив..."

Закінчення зі стор. 2.

рактерних для відповідної доби, а дружина прелеґента Галина відтворила із запису на тейпрекордері концерт Д. Бортнянського „Слава во вишніх Богу" у виконанні хору з Атланти. Очевидно, що для ілюстрації розвитку музики під впливом релігії необхідно було б мати окремий виклад, де був би час і змога послухати зразків музики різних епох.

В результаті вислухання цієї цікавої доповіді ми збагатили наше знання в ділянці тої великої духовної сили, що нею надихане християнське мистецтво. Таких доповідей побажано б мати більше.

М. М.

Ню Йорк

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 8.

Ю. Гнатюк, Монтреаль	40.00
Інститут Дослідів Волині, Вінніпеґ	40.00
Я. Млинко, Пасадіна	30.00
І. Барицький, Вестон	20.00
Р. Заплітний, Бетл Крік	20.00
д-р З. Матвійчук, Вінніпеґ	20.00
М. Галун Блох, Денвер	15.00
З. Петеш, Чикаґо	15.00
В. Баніт, Ст. Ленард	10.00
С. Бачинська, Ст. Ленард	10.00
А. Велик, Рочестер	10.00
о. І. Гаврилюк, Монтреаль	10.00
М. Даців, Баффало	10.00
М. Дідух, Монтреаль	10.00
В. Іванонко, Джаксон Сиіі	10.00
Ю. Колодій, Джерзі Сиіі	10.00
С. Кравченюк, Джерзі Сиіі	10.00
П. Кучкуда, Брик Тавн	10.00
М. Майорчак, Ричфілд	10.00
М. Микитюк, Ейджінкорт	10.00
Г. Площанський, Наяґра Фоллс	10.00
Г. Чорній, Форт Лі	10.00
М. Юречко, Бруклин	10.00
д-р М. Якимечко, Едмонтон	10.00
М. Рубич, Керґонксон	7.00
Ю. Ямнюк, Торонто	7.00
Р. Балабан, Торонто	5.00
В. Боляк, Гартфорд	5.00
Л. Брикович, Монтреаль	5.00
В. Верига, Торонто	5.00
О. Винницький, Лясаль	5.00
Ю. Войчак, Баффало	5.00
М. Волошинський, Монтреаль	5.00
Т. Гайда, Дітройт	5.00
А. Глуховецький, Монтреаль	5.00
С. Гусар, Рочестер	5.00
З. Ґлов'як, Ріґо Парк	5.00
О. Денисенко, Керґонксон	5.00
П. Дзюба, Рочестер	5.00
В. Дигдало, Воррен	5.00
А. Долінай, Гетборо	5.00
Р. Дражньовський, Мікван	5.00
М. Дутчак, Ландон	5.00
Д. Забігач, Сідар Наллс	5.00
А. Камінський, Дітройт	5.00
М. Каркоць, Ст. Пол	5.00
М. Качор, Вінніпеґ	5.00
Р. Ковалів, Лонґ Айленд Сиіі	5.00

Г. Когут, Голливуд	5.00
Д. Когут, Три Ріверс	5.00
М. Корінець, Лос Анджелес	5.00
Л. Корда, Етобіко	5.00
О. Кулицький, Ст. Ленард	5.00
В. Лашенюк, Піскатавей	5.00
Ю. Левченко, Дірборн	5.00
М. Лучків, Редінґ	5.00
Е. Майбо, Ірвінґтон	5.00
Б. Макух, Філядельфія	5.00
О. Марчук, Гінсдейл	5.00
М. Миронюк, Гемтремк	5.00
І. Мовчан, Монтреаль	5.00
О. Мохенко, Торонто	5.00
С. Мудрик, Голливуд	5.00
А. Наливайко, Янґтавн	5.00
М. Опиник, Гетфілд	5.00
О. Прибила, Сиракюз	5.00
М. Рейнарович, Бруклин	5.00
М. Садлик, Пассейк	5.00
М. Світій, Бруклин	5.00
М. Середович, Сиракюз	5.00
В. Слободян, Воррен	5.00
Я. Сохоцький, Парма	5.00
М. Стефанишин, Ворм Мінерал Спрінґс	5.00
С. Танчин, Монтреаль	5.00
Б. Таскі, Дітройт	5.00
А. Тилька, Ню Бритен	5.00
Є. Харченко, Мантаґ	5.00
Х. Храплива, Матаван	5.00
І. Худик, Асторія	5.00
І. Цялко, Джерзі Сиіі	5.00
П. Шандрук, Філядельфія	5.00
А. Гаргай, Ляшін	2.50
Е. Бабюк, Монтреаль	2.00
С. Волянський, Редінґ	2.00
В. Думанчук, Чикаґо	2.00
С. Івасечко, Редінґ	2.00
С. Корлатович, Парма	2.00
Н. Коропей, Лінкольн	2.00
Л. Ломиш, Данкирк	2.00
М. Лупинець, Овквілл	2.00
М. Мельник, Амстердам	2.00
І. Назар, Голливуд	2.00
В. Палійчук, Клівленд	2.00
Н. Прегар, Міннеаполіс	2.00
Т. Ракочий, Олбані	2.00
К. Струк, Ґарфілд	2.00
Е. Хмаренко, Говелл	2.00
М. Цісик, Горшем	2.00
В. Чуміловський, Скенектеді	2.00
А. Федів, Шілінґтон	1.00